

Ügyszám: NAIH/2018/3654/2/V.

[...] részére

[...]

Tisztelt [...]!

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságnak (a továbbiakban: Hatóság) írt levelében abban kérte a Hatóság állásfoglalását, hogy az önkormányzati vagy járási hivatalok jogosultak-e a kérelmezők személyazonosító igazolványáról, lakcímkártyájáról és TAJ-kártyájáról másolatot készíteni.

A Hatóság az általános adatvédelmi rendeletben (a továbbiakban: Rendelet)¹ meghatározottak szerint az Európai Unió más tagállamainak adatvédelmi hatóságaival együttműködésben, az Európai Adatvédelmi Testület (a továbbiakban: Testület) jogegységesítő tevékenységében működik közre. Ezen együttműködésnek többek között annak biztosítása is a funkciója, hogy az adatvédelmi előírások alkalmazása során a tagállami hatóságok egységes értelmezés mentén alakítsák gyakorlatukat, és ezt a Testület iránymutatásaiban foglaltan tegyék közzé, szükségképpen szűkítve ezzel az adatvédelmi hatóságok önálló jogértelmezési mozgásterét. Ebből kifolyólag a Rendelettel kapcsolatos jogértelmezés, iránymutatás, vélemény kialakítása a Testület feladata, ezért, valamint az egységesség elve miatt a Hatóság állásfoglalás kiadására nem tartja magát feljogosítottnak.

A fentiekre tekintettel a Hatóság a Rendelet 57. cikk (1) bekezdés e) pontja alapján az alábbiakról tájékoztatja:

1. A Rendelet 4. cikk 2. pontja alapján adatkezelésnek² minősül a személyes adatokon vagy adatállományokon végzett bármely művelet vagy műveletek összessége. Így az adathordozóról készült másolatkészítés, illetve ezeknek a másolatoknak a bekérése is.

Bármely adatkezelés jogszerűségének megítélésével kapcsolatban Rendelet alapvető rendelkezéseit minden esetben figyelembe kell venni, így különös figyelmet kell fordítani az adattakarékosság³ és a célhoz kötött adatkezelés elvére.⁴ Az utóbbi szerint személyes adatok gyűjtése csak meghatározott, egyértelmű és jogszerű célból, és az adatok kezelése csak e célokkal összeegyeztethető módon történhet, míg az adattakarékosság elve azt rögzíti, hogy a kezelt adatoknak az adatkezelési cél szempontjából megfelelőnek és relevánsnak kell lenniük, és a kezelt adatok körét a szükségesre kell korlátozni. Ezen alapvető figyelembe vétele szavatolja, hogy az adatkezelés céljára tekintettel csupán a legszűkebb, indokolt adatkör kezelésére kerüljön sor. Ez azt is jelenti, hogy nem gyűjthetők olyan személyes adatok, amelyek az adatkezelés céljának elérésére nincsenek hatással.

Az érintettől csak olyan adat közlése kérhető, amely személyhez fűződő jogát nem sérti, és a kérdéses jogviszony létesítése, teljesítése vagy megszűnése szempontjából lényeges. A célhoz kötöttség

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről)

² Rendelet 4. cikk 2. pont: „adatkezelés”: a személyes adatokon vagy adatállományokon automatizált vagy nem automatizált módon végzett bármely művelet vagy műveletek összessége, így a gyűjtés, rögzítés, rendszerezés, tagolás, tárolás, átalakítás vagy megváltoztatás, lekérdezés, betekintés, felhasználás, közlés továbbítás, terjesztés vagy egyéb módon történő hozzáférhetővé tétel útján, összehangolás vagy összekapcsolás, korlátozás, törlés, illetve megsemmisítés;

³ Rendelet 5. cikk (1) bekezdés c) pont: A személyes adatok az adatkezelés céljai szempontjából megfelelőek és relevánsak kell, hogy legyenek, és a szükségesre kell korlátozódniuk („adattakarékosság”);

⁴ Rendelet 5. cikk (1) bekezdés b) pont

elvének megfelelően ez azt jelenti, hogy az önkormányzatok, járási hivatalok adatkezelése csak akkor tekinthető jogszerűnek, ha az általuk gyűjtött adatok kezelésének szükségszerűségét bizonyítani tudják.

A bemutatott érvényes, személyazonosító okmányban szereplő személyazonosító adatokat a dokumentum közhiteles voltára tekintettel másolatkészítés nélkül is el kell fogadni. A személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványról készített másolat nem rendelkezik bizonyító erővel arról, hogy hiteles másolata egy érvényes hatósági okmánynak, és nem alkalmas a személyazonosság megállapítására sem. A fényképes igazolvány személyazonosítás céljából való bemutatása felel meg a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek, a másolatok kezelése nem felel meg a célhoz kötöttség és az adattakarékosság követelményének.

A kérelmező által bemutatott és az önkormányzati vagy járási hivatal munkatársai által szemrevételezett okmányokból rögzített személyes adatok helyességének utólagos ellenőrizhetősége önmagában nem tekinthető olyan jognak vagy kötelezettségnek, amely az adatkezelés jogszerűségét igazolhatná. A bemutatott érvényes hatósági igazolványokban szereplő adatokat a dokumentumok közhiteles voltára tekintettel másolatkészítés nélkül is el kell fogadni.

A Hatóság álláspontja szerint a szükségesség-arányosság szempontrendszer alapján az okmányokkal végzett jogszerű többletintézkedés lehet például az, ha az adatkezelő ügyintézője egy nyilatkozat kitöltését kéri az érintettől arról, hogy mely hatósági okmányát mutatta be. Továbbá alkalmazható a „négy szem elve” is, amikor egy másik ügyintéző vagy az ügyintéző felettese is megtekinti az érintett által bemutatott okmányt, és ő is megerősíti a személyazonosságot és a rögzített adatok pontosságát. Kevésbé korlátozza a magánszférát egy feljegyzés készítése vagy egy nyilatkozat kitöltése, mint az okmányok másolása. A Hatóság szerint a másolat készítése nem tekinthető a magánszféra arányos korlátozásának más, hasonlóan hatékony intézkedésekhez képest. A Hatóság megjegyzi, hogy kényelmi szempontok vagy „gyorsabb ügyintézés” szintén nem indokolhatják a másolat készítését.

2. Előfordulhat, hogy az önkormányzati vagy járási hivatalok adatkezelése uniós vagy tagállami jogi aktuson alapszik a Rendelet 6. cikk (1) bekezdés c)⁵ és e)⁶ pontjában, valamint (3) bekezdésében meghatározottak szerint (kötelező adatkezelés).

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 5. § (3) bekezdése alapján – összhangban a Rendelet 6. cikk (3) bekezdésével – a kötelező adatkezelés esetén a kezelendő adatok fajtáit, az adatkezelés célját és feltételeit, az adatok megismerhetőségét, az adatkezelő személyét, valamint az adatkezelés időtartamát vagy szükségessége időszakos felülvizsgálatát az adatkezelést elrendelő törvény, illetve törvény felhatalmazása alapján kiadott önkormányzati rendelet határozza meg.

Ez azt jelenti, hogy ha az adatkezelés uniós vagy tagállami jogi aktuson alapul, az adatkezelő csak olyan és annyi személyes adatot igényelhet az érintettől, amennyit e jogi aktusban biztosított felhatalmazás alapján kezelhet. Amennyiben azonban nincs ilyen jogszabály – tehát nincs kötelező adatkezelés – úgy az önkormányzati vagy járási hivatal az 1. pontban foglaltakból kifolyólag saját hatáskörében nem követelheti meg az egyes támogatási kérelmek benyújtásának feltételeként az okmánymásolatok kérelemhez történő csatolását.

A kérelmezők személyazonosítása kizárólag a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvényben meghatározott személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolvány valamelyikének bemutatásával vagy a személyazonosító jel helyébe lépő

⁵ A 6. cikk (1) bekezdés c) pontja szerint jogszerű az adatkezelés, ha az „az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges”.

⁶ A 6. cikk (1) bekezdés e) pontja szerint jogszerű az adatkezelés, ha „közérdekű vagy az adatkezelőre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlásának keretében végzett feladat végrehajtásához szükséges”.

azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvényben (továbbiakban: Szaz.tv.) meghatározott valamely azonosítási mód alkalmazásával történhet.

A személyi azonosító kezelésére a kérelmező azonosításának céljából többletinformációként a már meglévő személyes adatok mellett nincs lehetőség, akkor sem, ha a személyi azonosító kezeléséhez a kérelmező előzetesen írásban formálisan hozzájárult, hiszen a hozzájárulás önkéntessége, mint e jogalap mellőzhetetlen ismérve, nem áll fenn. Tehát az önkormányzati és járási hivataloknak ebben az esetben választaniuk kell a Szaz.tv. 4. § (1) bekezdés előírásai alapján felkínált személyazonosítási módok közül, azokat pedig a (2) bekezdésre tekintettel egyidejűleg nem alkalmazhatják ugyanazon célból.

3. A GDPR szabályainak értelmezéséhez hasznos segítséget jelentenek az Adatvédelmi Irányelv 29. cikke alapján létrehozott Adatvédelmi Munkacsoport iránymutatásai, amelyek elérhetők – jórészt magyarul is – a Hatóság honlapjáról (<https://www.naih.hu/29-es-munkacsoport-iranymutatasai.html>).

Ezen kívül feltehetőleg érdemes áttekinteni az Európai Bizottság felkészítő anyagait is ezeken a hivatkozási címeken: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-386_hu.htm és https://ec.europa.eu/commission/priorities/justice-and-fundamental-rights/data-protection/2018-reform-eu-data-protection-rules_hu#library.

A GDPR-hoz kapcsolódóan a honlapunkon megtalálhatók az e tárgyban született egyedi ügyben nyújtott állásfoglalásaink is, amelyek ezen a hivatkozási címen érhetők el: <https://www.naih.hu/az-adatvedelmi-reformmal-kapcsolatos-allasfoglalasok.html>.

Mindezekon túl felhívom szíves figyelmét, hogy a Hatóság – eljárási kereteket nélkülöző, konzultációs válaszként kiadott – jelen tájékoztatása sem jogszabálynak, sem egyéb jogi eszköznek nem tekinthető, az normatív jelleggel, jogi erővel, illetve kötelező tartalommal nem rendelkezik.

A Hatóság jelen ügyben rendelkezésre bocsátott információk alapján kialakított jogértelmezése más hatóságot, a bíróságot és az adatkezelőt nem köti, annak csak iránymutató jellege van. Az állásfoglalás, tájékoztatás kiadása tehát nem mentesíti annak címzettjét illetve az adatkezelőt saját jogi álláspontja kialakításának szükségessége, illetve az adatkezelésért fennálló felelősség alól.

Budapest, 2018. szeptember 28.

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár